

## Forssan Suomalainen Yhteiskoulu.

Lukuvuotena 1920—21.

Forssan Suomalainen Yhteiskoulu, ensimmäinen tämänlaatuinen maaseudulle perustettu oppilaitos, joka 22 v. sitten kaikesta päättäen syvästi tunnetun tiedon- ja sivistyshalun aiheuttamana perustettiin Lounais-Hämeen opillisten harrastusten tyyssijaksi, on taaskin saanut Suomen suurella hengen vainiolla syrjäisen sarkaosuutensa kyntö- ja kylvötyön tältä vuodelta loppuun suoritetuksi. Koulutyötähän hyvin voitavata maanviljelijän kevätaherrukseen. Monet ovat näet vertauskohdat, samanlaista on uurastus, samanlainen toivon mieli, samantapainen varmaan myös rinnassa väreilevä rukous: Suo, Herra, kevään toukomaille siunauksen kaste korkeuksistasi!

Parin vuosikymmenen toimintakautena on Forssan Yhteiskoulussa opettajavaihdoksia tapahtunut suhteellisesti vähän. Nykyään on useita opettajia, jotka jo toistakymmentä vuotta ovat olleet koulun palveluksessa. Ennen lukuvuoden alkua siirtyi samanlaisiin toimiin toisille seuduille kaksi opettajaa, jotka myöskin varsin pitkän ajan ovat toimineet koulun hyväksi. Uskonnon ja alaluokkain suomenkielen opettaja, neiti *Jenny Lyytiö*, joka suurella harrastuksella on koulun perustamisesta alkaen ollut opettajana ja myöskin johtajattarena (1899—1914) muutti Heinolaan, ja 10 v. historian ja suomenkielen opettajana sekä saman ajan johtajana menestyksellä toiminut reht. *Robert Lindgren* siirtyi Kokkolaan. Kummankin monivuotinen, ansiokas toiminta jää pitkäksi ajaksi koulun kiitolliseen muistoon — Heidän sijalleen valittiin uskonnon ja alaluokkien suomenkielen opettajaksi ja samalla johtajaksi fil. maist., pastori *J. E. Koskiniemi* sekä historian ja suomenkielen opettajaksi fil. maist. *J. G. Vuoriniemi*, joka viimeksimainittu kuit-

tenkin sairauden vuoksi on suuren osan kevätlukukaudesta ollut estettynä virkaansa hoitamasta. Kouluun on myöskin tullut perustetuksi tavallaan uusi opettajavirka, kun johtokunta ennen lukuvuoden alkua julisti alaluokkain saksankielen ja tyttöjen voimistelunopettajattaren viran haettavaksi, mitä opetusta tähän asti ovat koulun muut opettajat lisätunteinaan hoitaneet. Virkaan valittiin voimist. opett. *Helmi Numminen*. — Vakinaisten opettajain joukossa on nyt 5 nais- ja 4 miesopettajaa.

Paikkakunnalta poismuuton vuoksi erosi johtokunnasta ennen lukuvuoden alkua sen monivuotinen jäsen ja harras koulun ystävä, vapaaherra *K. E. Palmén*, jonka tärkeäroivosesta toiminnasta johtokunnan jäsenenä koulu tahtoo hänelle lausua kunnioittavat kiitoksensa. Hänen tilalleen valitsi Kansatusyhdistys johtokuntaan tarkastaja *J. Laurilan*.

Kouluhuoneistossa viime kesänä tehdyt korjaukset, kuten lattiatin maalaus, juhlasalin kunnostaminen y. m., ovat olleet omiaan sekä opettajissa että oppilaisissa synnyttämään viihtyisää mieltä. Koulun toiminta onkin yleensä kulkenut tyneen ja rauhalliseen tapaan. Oppilaat ovat käsittäneet, että koulu-aika vaatii työtä ja ponnistusta. Opettajia on kannattanut aatteellinen harrastus ja toivehikas kylväjän mieli.

---

Alun toistakymmentä vuotta on Forssan Yhteiskoulu laskenut oppilaitaan yliopistoon; ensi kerran kev. 1909. — Tänä lukuvuotena ovat Suomen oppikoulut yleensä ylioppilaskirjoituksiin nähden uudessa vaiheessa siinä suhteessa, että nyt kevätlukukauden alussa astui voimaan uusi ylioppilaskirjoitusasetus, joten huhtikuussa ensi kerran suoritettiin n. s. realikoe, jossa oppilaiden vastattavaksi annettiin koulukurssien pääkohtia käsittäviä kysymyksiä seuraavissa aineryhmissä: 1) uskonnossa ja kirkkohistoriassa sekä filosofiassa; 2) historiassa ja yhteiskuntaopissa; 3) fysiikassa ja kemiassa; 4) eläin-, kasvi- ja

maantieteessä; sekä 5) kansantaloudessa ja maataloudellisissa aineissa. (Viimeksimainitut maanviljelylsejoita varten.)

Tärkeänä ja yleensä onnistuneena on pidettävä tätä ylioppilaskirjoitusuudistusta. Kyseessäolevassa kokeessa oppilaat ovat tilaisuudessa osoittamaan erikoisharrastuksiaan ja taipumuksiaan, siinä tulevat näkyviin heidän asiantietonsa ja opetusaineiden sulattamiskykynsä, se on myöskin omiaan suuntaamaan heidän harrastuksiaan elämänilmiöiden syvempään tarkkaamiseen ja aatteiden johtolankojen seuraamiseen. Myöskin tarjoutuu tilaisuus tämän kokeen onnistumisella korvata muiden aineitten (paitsi äidinkielen) epäonnistuminen, kuitenkin sillä nimenomaisella edellytyksellä, että hyväksytyissä aineissa yleensä havaitaan oppilaalla olevan sellainen kypsyytensä, että se voi riittävästi täyttää epäonnistuneen kokeen vajavuuden. — Muodollisesti on kyllä siis ylioppilaskirjoitusasetus tuonut yhden aineen lisää kirjallisiin kokeisiin, mutta toiselta puolelta tuo se entiseen nähden myöskin ylioppilastutkinnon suorittamisessa helpotuksen niille, joiden taipumukset tai harrastukset eivät jaksaa vaaditussa määrässä ulottua johonkin määrättyyn aineeseen. Erikoistaipumuksille ja harrastuksille se muutenkin on suuressa määrässä tunnustanut oikeutuksen, niinpä siihen määrään asti, että yhden ryhmän kahta kysymystä käsittelemällä voi tulla hyväksytyksi, kunhan kysymyksiin vastataan erittäin ansiokkaasti. Tyydyttävästi on käsiteltävä vähintään kolmea kysymystä kahden ryhmän alalta. Luonnollista on, että näinkin vähäisestä käsiteltyjen kysymysten määrästä voi ylioppilastutkintolautakunta antaa korkeampiakin arvosanoja, jos vain vastausten sisällitys ja laatu sen todella ansaitsevat, mutta kelvollisesti käsiteltyjen kysymysten lukuun on myöskin painoa pantava, onhan kysymys nimenomaan asiantietojen selville saamisesta. Tähän seikkaan ylioppilastutkintolautakunnan puheenjohtaja ohjeissaan tämänkeväisiin ylioppilaskirjoituksiin viittaakin. — Forssan Yhteiskoulussa realikoe onnistui jotenkin hyvin saavuttaen muutamat aika suuremman pistemäärän.

*Oppilasyhdistyksistä* ovat yläluokkain Toverikunta ja alaluokkain Toveruus kuluneen lukuvuoden aikana toimineet entiseen tapaan. Ohjelmassa on ollut esitelmiä, puheita, keskustelua, musiikkia. Myöskin oli ensiksi mainitulla syyslukukauden lopulla onnistunut »pikkujoulu». Toverikunnan kuraattorina oli syyslukuk. maist. J. G. Vuoriniemi, kevätlukuk. maist. Yrjö Nurmi. Puheenjohtajana oli syyslukuk. oppilas Kaarlo Svanberg ja kevätlukuk. oppilas Toivo Virkkala. Toverikunnan kuraattorina on ollut voimist. opett. Helmi Numminen, puheenjoht. Martti Skutnabb. — Matemaattis-luonnontieteellinen seura on myöskin pitänyt silloin tällöin kokouksiaan, syyslukukaudella tehtiin opintoretki Mustialaan. Seuran kuraattorina ja samalla puheenjohtajana on toiminut maist. Toivo Salminen. — Raittiusseura herätettiin myöskin vuosien unestaan uuteen eloon kevätlukuk. alussa. Sen kuraattorina on ollut johtaja J. E. Koskiniemi, puheenjoht. oppilas Sylvi Grönfors. — Muutamat oppilaat ovat myöskin melkein joka viikko kerääntyneet raamatun ääreen sen iäisyystoituksiin syventyäkseen. Raamattupiirejä, joita on 3, ovat johtaneet maist. Frida Nickul ja joht. J. E. Koskiniemi. — Oppilasharrastuksista puheen ollen on erikoisesti myöskin mainittava, että useat oppilaat vapaana aineenaan ovat harrastaneet esperanton opiskelua, jossa he ovat ohjausta saaneet innokkaalta esperantistilta, maist. J. O. Saariselta.

*Opettajain* yhteinen harrastus koulun hyväksi on ilmennyt m. m. siten, että he lokak. 30 p:nä yhteisin voimin järjestivät iltaman koulun opetusvälineiden kartuttamista varten. Iltama vaihtelevine ohjelmineen pidettiin koulun kauniisti koristetussa juhlasalissa, jonne oppilaiden vanhempia ja koulun ystäviä oli kertynyt salin täydeltä.

---

Kiitollisuudella on mainittava seuraavat stipendiraahastoja varten tehdyt lahjoitukset. Vapaaherra *Palmén* on aivan viime lukuvuoden lopulla kartuttanut v. 1917 perustamaansa stipendiraahastoa Smk. 5,000: — suuruisella lahjoituksella. Kauppaneuvos

*Piipponen* Joensuusta on syyslukukaudella lahjoittanut tyttärensä, koulun ent. opettajan Aino Karhin (o. s. Piipponen) muistolle Smk. 4,000: — suuruisen stipendirahaston, josta opettajakunnan päätöksen mukaan tulee apurahoja annettavaksi ensisijassa saksankieltä harrastaville, varattomille oppilaille. — Koulun Kalevala-rahasto on myöskin saanut Smk. 317: 25 lisäyksen helmikuussa pidetyn Kalevala-juhlan tuloista.

Kaikille lahjoittajille parhaat kiitokset!

---

*Terveydentila* on yleensä ollut verraten hyvä. Kuitenkin kevätlukukauden alulla jonkun verran raivonnut n. s. unitauti vaati uhrinsa katkaisten I luokan oppilaan Sirkka Suonion nuoren, hennon elämän tammik. 31 p:nä. Onnettoman vahingonlaukauksen johdosta menetti II A luokan oppilas Toivo Laurila henkensä tammik. 27 p:nä. Molemmat nuoret vainajat jättivät sekä opettajiinsa että tovereihinsa valoisan ja kaivatun muiston.

---

## **2. Kouluhallituksen valvonta.**

Laulun opetusta tarkasti lokak. 30 p:nä tarkastaja Aksel Törnudd. Huhtik. 6—9 p:nä toimitti v.t. kouluneuvos, tri Gunnar Sarva yleistarkastuksen. Sen ohessa on Kouluhallitus lukuvuoden kuluessa lähettänyt useita opetustoimintaa koskevia kiertokirjeitä.

---

## Toimihenkilöt.

### *Vanhempainneuvosto:*

Maisteri *Antto Laiho.*  
Rouva *Lucie Hjelt.*  
Kauppias *Felix Nurmela.*

### *Johtokunta:*

Pankinjohtaja *Juho Kivikoski*, puheenjohtaja.  
Insinööri *Jaakko Ignatius*, varapuheenjohtaja.  
Kirjuri *J. V. Helin*, rahaston- ja taloudenhoitaja.  
Rouva *Helmi Karsten.*  
Tohtori *Volmar Svanberg.*  
Professori *A. V. Gardberg.*  
Tarkastaja *Jaakko Laurila.*  
Johtaja *Jaakko E. Koskiniemi*, pöytäkirjan laatija.  
Johtajatar *Anni Koponen.*

### *Varajäsenet:*

Asemapäällikkö *H. Korkonen.*  
Asioitsija *Mauno Lind.*

## Opettajakunta.

### *1. Vakinaiset opettajat:*

Johansson, Tyyne, opettajatar, luonnonhistoriaa I—VII l, maantiedettä I—V l.  
Knoblock, Ester, opettajatar, ruotsia I—VIII l.  
Koponen, Anni, fil. maist., johtajatar, matematiikkaa I—V l. Virkavapaa auskultoimista varten  $^{22/9-5/12}$ , sijaisena ylioppilas Saima Heikkilä.  
Koskiniemi, Jaakko, fil. maist., pastori, johtaja, uskontoa I—VIII l, suomea I—II l. Kevätlukukaudella on I l. suomea opettanut rouva Ellen Koskiniemi.  
Nickul, Frida, fil. maist., saksaa IV—VIII l, engl. VI—VIII l.  
Numminen, Helmi, voimist. opett., tyttöjen voimistelua I—VIII l, saksaa II—III l.  
Saarinen, Juhani, fil. kand., historiaa II—V l, maantiedettä VI—VIII l, terveysoppia VI, poikien voimistelua I—VIII l.  
Salminen, Toivo, fil. kand., matematiikkaa VI—VIII l, luonnonoppia IV—VIII l.  
Vuoriniemi, Johannes, fil. kand., suomea III—VIII l, historiaa VI—VIII l. Virkavapaa sairauden tähden  $^{1/3-31/5}$ , sijaisena fil. kand. Yrjö Nurmi. Ennen sijaisen saapumista hoitivat virkaa vähän aikaa koulun toiset opettajat sekä maist. E. Aaltonen.

### *2. Tuntiopettajat:*

Kivikoski, Hilma, kansak. opett., piirustusta V—VIII l, tyttöjen käsitöitä I—II l.  
Laurila, Elli, rouva, piirustusta I—IV l, kaunokirjoitusta I—II l.  
Ranttila, Juuso, kansak. opett., laulua I—II, kuorolaulua III—VIII l.

Vahtimestarin tehtäviä ovat hoitaneet Martta ja Eevert Ilmonen.